

Грищенко О.Ф.  
Сумський державний університет

## **ПЕРЕШКОДИ ПІД ЧАС ПРИЙНЯТТЯ ІННОВАЦІЙНИХ РІШЕНЬ У СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА**

Аналіз досвіду вітчизняних підприємств показав, що за сучасних умов рівень їх розвитку та ефективність функціонування значно поступаються підприємствам розвинених країн. Керівники різних рівнів управління відзначають, що інновації та маркетинг стали постійними супутниками економічного розвитку суб'єктів господарювання, а також відмічають перспективність і необхідність здійснення інноваційної діяльності.

В свою чергу вибір підприємством інноваційного шляху розвитку передбачає готовність до функціонування в умовах невизначеності та ризику, використання сучасних інструментів та методів управління, постійне навчання та підвищення кваліфікації персоналу, активне використання технологій маркетингу тощо.

З нашої точки зору інноваційне спрямування діяльності сучасного підприємства є важливим стратегічним фактором його розвитку. Однак, слід зазначити, що інновація – не є вирішенням усіх проблем. Інновацію треба розглядати як перспективу, яку необхідно уміти реалізувати.

Здійснення інноваційної діяльності, як і будь-якої управлінської діяльності, пов'язане з прийняттям численних рішень. Питання про необхідність прийняття інноваційних рішень виникає на всіх етапах інноваційної діяльності, а саме інноваційне рішення є стратегічно важливим елементом господарської діяльності підприємства. Таким чином, інноваційне рішення на підприємстві виступає як ключовий елемент інтенсивного зростання, що призводить до зміцнення його ринкової позиції, збільшення валових доходів та чистого прибутку. У свою чергу розвиток підприємства на інноваційній засадах зміцнює його позиції в конкурентній боротьбі. Без інноваційної складової підприємство втрачає ініціативність та гнучкість, а конкуренти отримують переваги у конкурентній боротьбі.

Слід зазначити, що для підприємства інноваційне рішення виступає не тільки внутрішньою рушійною силою, а й інструментом впливу на зовнішнє господарське середовище. Своєчасно розроблене інноваційне рішення дає можливість підприємству вплинути на поточну бізнес ситуацію та навіть задати тенденцію подальшого розвитку галузі в цілому.

Будь-який процес передбачає існування певного переліку послідовних етапів його реалізації. Процес розроблення, прийняття та реалізації інноваційних рішень не є винятком. Слід зазначити, що більшість авторів пропонує схожий набір етапів. Дослідження публікацій за даною тематикою дає змогу сформулювати етапи процесу розроблення, прийняття та реалізації рішень.

Так, на нашу думку, можна виділити такі етапи процесу розроблення, прийняття та реалізації інноваційних рішень: 1) діагностування проблеми; 2) дослідження сутності проблеми; 3) постановка мети; 4) визначення вимог (критеріїв) до рішення, яке буде спрямовуватись на вирішення діагностованої проблеми; 5) розроблення альтернатив рішення; 6) визначення інструментів реалізації розроблених альтернатив рішень; 7) порівняння та відбір рішення; 8) реалізація обраної альтернативи рішення із застосуванням відповідних інструментів; 9) аналіз та контроль реалізації рішення; 10) корегування недоліків.

Результати проведеного нами дослідження дозволяють зробити висновки про те, що для вітчизняних підприємств найбільш уразливими та важливими зі стратегічних міркувань етапами процесу розроблення, прийняття та реалізації інноваційних рішень є такі: діагностування проблеми, постановки мети, розроблення альтернатив рішення, порівняння та відбір рішення і реалізація обраної альтернативи рішення.

На нашу думку це обумовлено тим, що у переважній більшості вітчизняні підприємства працюють за традиційними і шаблонними схемами, які не посилюють існуючі та не формують стратегічні напрямки розвитку, а тільки утримують підприємства у незмінному задовільному стані. Очевидно і те, що використання методів та методик підтримки та прийняття інноваційних рішень відкладається на другий план, а стратегічне планування обмежується поверхневими обстеженнями.

Для вітчизняних підприємств характерним є і завищення очікувань від інноваційних рішень та інноваційної діяльності. Так, від інноваційних рішень очікують швидких та масштабних результатів, а коли перші прогнози не здійснюються, формується стійке неприйняття усіх подальших інновацій. Отже, інновації і інноваційна діяльність розглядається як «дорога забаванка», завчасно збитковий та безперспективний напрямок роботи, примха креативщиків і т.п. Але ми зауважимо, що інноваційні рішення мають право на невдачу, яка, в свою чергу, може стати безцінним досвідом, поштовхом для подальших досягнень.

Підсумовуючи все вищезазначене зауважимо, що прийняття та впровадження інноваційних рішень є важливим компонентом стратегічного менеджменту підприємства та ключовим компонентом його розвитку. Подальші дослідження вважаємо за доцільне спрямовувати на розроблення механізму прийняття інноваційних рішень в системі стратегічного менеджменту підприємства.